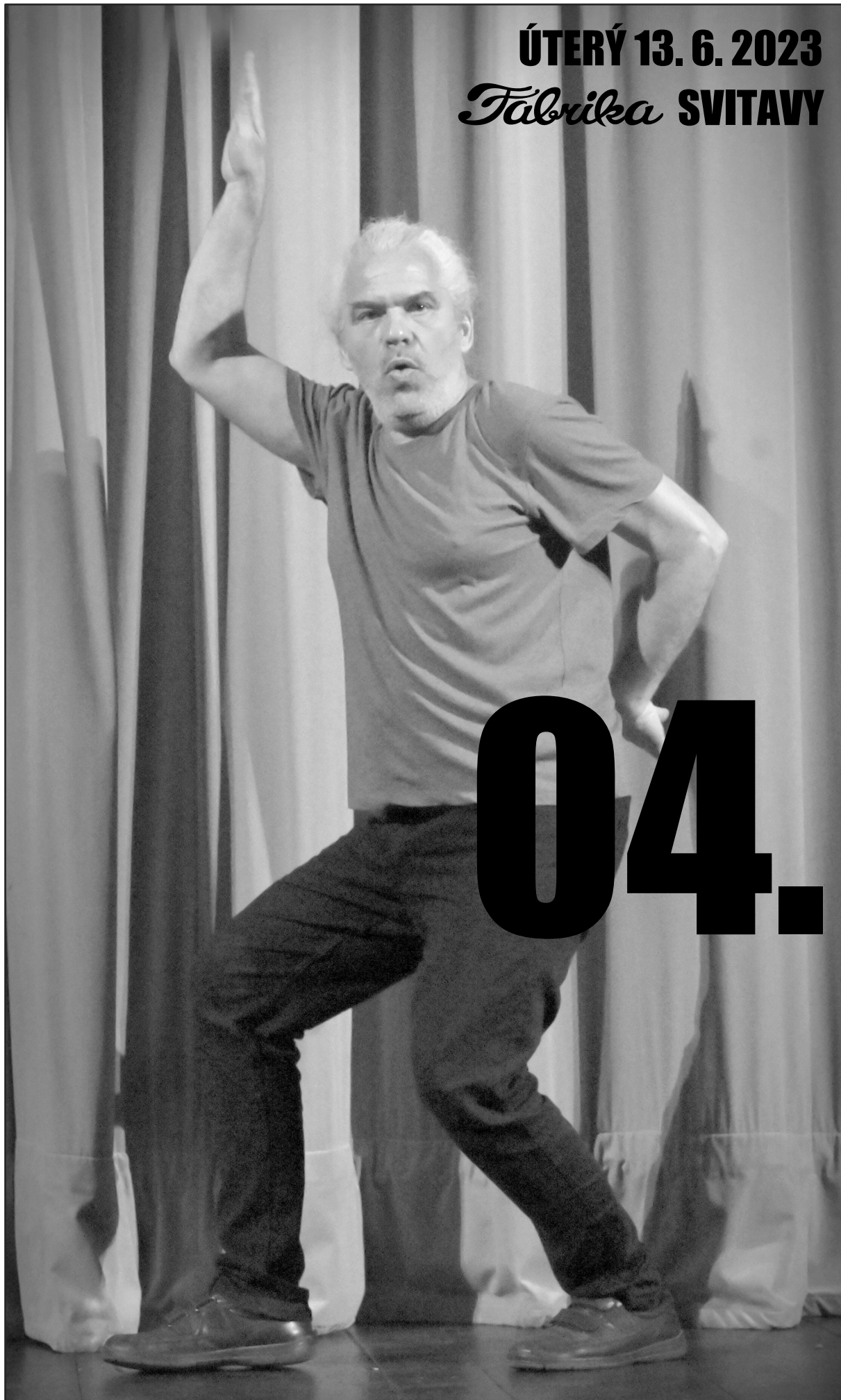


ÚTERÝ 13. 6. 2023
Fabrika SVITAVY



04.

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

ÚVODNÍK...



Úvod, původ, důvod. Původník.
Důvodník.

Můj důvod k tomu, že bych chtěla chodit na dramaťák nebyl nikdy o tom, že bych chtěla hrát v televizi a chtěla být slavná. Prostě jsem chtěla hrát divadlo. Třeba v Národním. Nic víc, nic míň.

V Mostě máme dvě ZUŠky. Původně jsem měla chodit do té, kam už jsem chodila na tancování a výtvarku. Jenže komunikace nějak nedopadla, a tak jsme se s mladší sestrou, která samozřejmě taky chtěla hned chodit na dramaťák, vydaly do té druhé neznámé. Tam jsme se potkaly s Pavlem Skálou. Naše první setkání proběhlo tak, že jsme na něj čekaly na chodbě, on přišel, chtěl přeskočit křeslo, ale noha se mu zašprajcla za opěrátko a Pavel padl. Na dramaťáku to bylo vždycky super a veselé.

Super a veselé. Občas bolavé. Postupně jsem totiž cítila, jak se z dramaťáků stávají moji kamarádi a můžeme se bavit i o nepřijemných věcech. Jezdili jsme na festivaly, pořádali přehlídky, zkoušeli a hráli, recitovali, dělali přespávačky, soustředění, víkendovky, tábory.

Ze všech zálib mi vydržel nakonec pouze dramaťák. Věděla jsem, že nechci, aby se mi odchodem na vejšku po maturitě tyto dveře zavřeli. V roce 2019 jsem začala chodit na náslechy. Byla jsem na hodinách mladších dramaťáků, pro které jsem vymýšlela úvodní aktivity, a potom jsem se na hodiny snažila koukat i z pohledu pedagoga. Tři roky jsem se připravovala a loni jsem se dostala na katedru výchovné dramatiky na DAMU. Tím se mi dveře nejenom nezavřely, ale otevřely se mi další. Těch dveří je hrozně moc!

A co se týká konkrétně Dětské scény? Ta je taky super! Vrchol. Nemyslím hierarchicky, ale energeticky. Tolik lidí, co se zajímají o to stejné, ale přesto vám nabízejí jiné pohledy, způsoby, úchopy... Inspirativní, zábavná, obohacující. Setkání. Již loni jsem měla tu čest, stát se součástí redakce. Byla to pro mě velká zkušenost a moc mě to bavilo. Byla jsem proto ráda, že letos, přestože tu mám i školní povinnosti, zde mohu také být a něco si/vám napsat.

Součástí tohoto světa jsem letos deset let. V Národním jsem teda nakonec nikdy nehrála, ale díky dramaťáku jsem se dostala na tolik jiných míst a poznala tolik lidí (nejen od divadla)... A to je mnohem lepší. Pro mě. Už to vím. Díky!

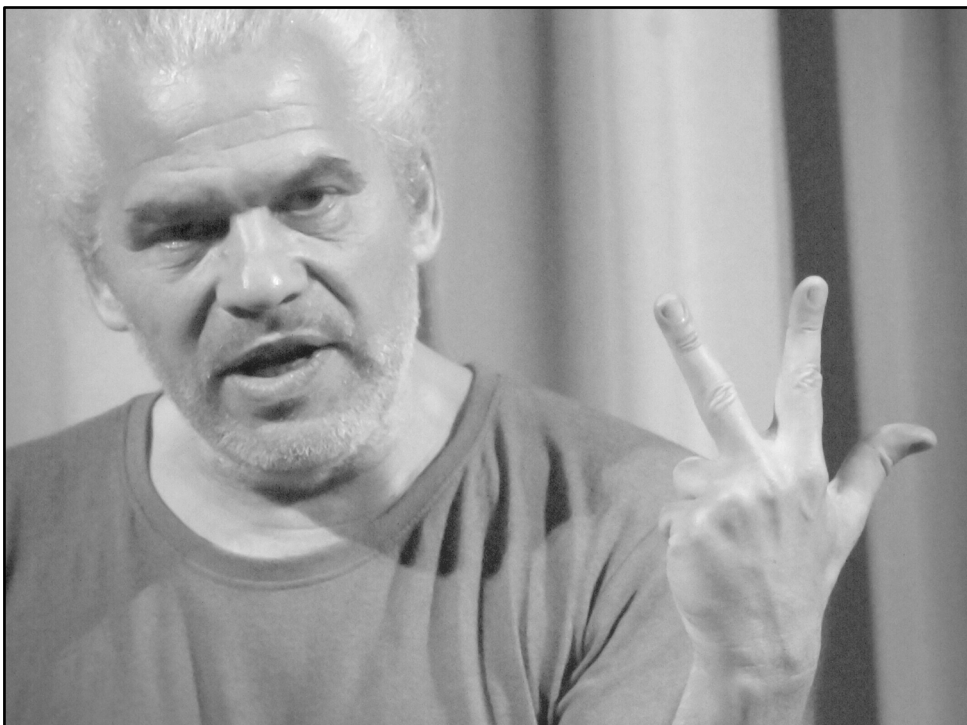
To je můj úvod. Už znáte můj původ i důvod.

Veronika Bíbová

ROZHOVOR S...

... PETREM VÁŠOU

Domluvil jsem se s Petrem Vášou, zda bychom si spolu mohli sednout někam na sklenici vody a k tomu se případně pobavit o jeho mládí, prvních zkušenostech s divadlem a dětské kreativitě. Dopředu nemám připraveného nic. Petr mě dovedl do restaurace Slavie se slovy, že místní interiér je zajímavý a bizarní. Zapínám diktafon...



Petre, jaký byl tvůj první divadelní zážitek, jak ses vlastně dostal k divadlu? Chodil jsi na dramaťák?

No, tak tehdy se tomu zaprvé neříkalo dramaťák a za druhé to nebylo ani trochu dobrý. Mám fotku z toho, když jsem byl poprvé veřejně na pódiu, kdy nás nějaká naše "úča" ze základky donutila, abychom stáli v řadě. Jo, určitě nás bylo tolik, kolik písmen v abecedě, protože každý děčko mělo před sebou písmeno a ke každému písmenu jsme říkali nějaký hloupý komunistický básně. Já jsem měl písmeno O. Ta fotka je fakt dobrá, protože tam stojím vlastně s obrovskou nulou. Tvářím se jako marfan a nad tím je babičky popisek Petříček. Svůj text jsem radši zapomněl. Víím, že holčička, která měla R, říkala:

Oral oráč na úhoru,
oral úhor do úmoru,
oral dlouho,
oral málo,
zoral málo,
ruchadlo se polámalo,
teď tam traktor drkotá,
to je jiná robota.

Zpívali jsme "Komandir geroj, geroj, Čapajev". Kdo to dal, dostal krásnou rudou hvězdu do deníčku, a kdo ne, tak dostal černou tečku. Já jsem dobře zpíval, tak jsem dostával ty rudé hvězdy, byl jsem rád. Přišel jsem domů a rodiče mi vynadali.

Představ si, že to bylo v roce 1971, což je můj životní zážitek, protože to se rozjela normalizace. Nejenom v Brně se objevil jev, který se ne často zmiňuje. A sice to, že učitelky, které byly "tvrdý" v 50. letech, a poté "zalezlý" přes svobodomyšlné šedesátky, tak se tady začaly znovu vynořovat. A první pódiové zkušenosti jsou z těch pekelných komunistických akcí. Slovo porota pro mne ještě dotedávna znamenala sprostý slovo. Možná to byl jeden z těch důvodů, proč mě ani nenapadlo hrát divadlo. (Poznámka: Vííte, že Petr Váša účinkoval v prvotině režiséra Jana Antonína Pitínského? Znáte ho?)

Ale nějak si se k básnictví/performerství dostal.

Co mě hlavně zajímalo, byly písničky.

Nechávám stranou performance, které jsem si dost užíval, když jsme si jako děti hrály venku. Bylo to postavené na přehrávání oblíbených scén z různých filmů. Zjistil jsem taky pokusem a omylem, že když někdo pro děti vymyslí zábavu tohohle typu, která každého

vlastně zajímá, tak je úplně jedno, jak jsou ta děcka stará. Objevil jsem náhodou, že když vymyslím pro ostatní dobrou zábavu, tak i ti starší kluci, kteří by mě jinak ignorovali (a holky samozřejmě), jsou prostě za něco takového vděční. Už jen proto, že někdo vymýšlí zábavu pro všechny. Že to není ego projekt. Na to jsem přišel ve svých asi 5 letech a mám často podezření, že moje dílny a moje představení jsou vlastně jenom poznámka pod čarou k tomuhle zjištění. Je zábavné vymýšlet zábavu pro jiné.

Takže lektorem a pedagogem ses stal ve svých 5 letech?

Je to rodinná legenda. Matka na to ráda vzpomínala, že jsem přišel do školky první den a řval jsem. Já z toho byl úplně pař, protože jsem na to nebyl zvyklý. Vůbec jsem tam nechtěl ani náhodou, ale druhý den mě napadlo vzít si tam kotě, které jsem měl tehdy čtrnáct dní. Já měl to potěšení a řekl jsem to doma. Rodiče se tvářili jako že ne, tak jsem jim řekl, že do školky jinak nepůjdu. No tak jsem tam nakonec odešel s ním. Maminka říká, že si tam pro mě přišla. Oproti prvnímu dni, kdy jsem seděl v koutě a brečel jsem, jsem byl uprostřed té takzvané herny, všechny děti kolem mě a já jsem tam byl s tím kotětem. Víš, nebylo to, že bych se předváděl, ale že jsem nabídl těm dětem neodolatelnou zábavu. To byl asi první krok, kdy jsem zjistil, že se tahle strategie vyplácí ke spokojenosti všech.

Druhý krok byl, když jsem chtěl přehrát klíčovou finální scénu z filmu Vinnetou. Starší kluci řekli, ať si nemyslím na hlavní role, že to si obsadí oni. Mě napadlo říct, že chci být Samem. Chvilku se smáli a další rok se všichni prali o to, kdo bude Sam. Ale já jsem měl tu přednost, protože jsem to vymyslel. To je zase můj krok směrem k punku a undergroundu. Prostě zvedneš kartu, kterou nikdo nechce, a zahraješ s ní svoji partii. A ti jinak uvažující lidé velmi rychle pochopí, že vzhledem k tomu, že Vinnetouem chce být každý, že to není až taková zábava.

Měl by umělec prožít fázi trpění?

Ne, to si rozhodně nemyslím. Moje maminka je fajn, ale je velmi svéhlavá. Trápila mě až donedávna (teď už toho nechala). Ona je inženýrka, má ráda axiomy a první z těch axiomů je, že umělec musí trpět. A já desítky let zažíval úplně absurdní hovory, kdy jsem jí říkal, že jsem nejšťastnější člověk na světě, kterého znám, a ona mi vysvětlovala, že šťastný být nemůžu, protože umělec musí trpět. Takže bylo po uměleckém utrpení a mě to připadá fakt legrační. I vlastně když jsem ten historik umění, tak vím, že v dějinách umění je to půl na půl. Máš prostě trpící typy a pak máš pohodáře. Je to jedno. Záleží na naturelu člověka, na okolnosti a tak dál...

Řekl bys mi asociaci na sousloví dětská tvorba?

To je teď moje klíčové téma (základní teze mé knížky), že děti jsou chytřejší a tvořivější než se většinou dospělých zdá. Na to nakolik jsou děti tvořivé, se nepříjde jinak, než že je necháš samotné tvořit, což málokdy někoho napadne. Princip je takový, že většina dospělácké tvorby pro děti je tvořena lidmi, kteří se domnívají, že se ta tvorba bude dětem líbit. Tvoří podle předsudku, že se dětem jednoduše zavděčíte.

Mě prostě zajímá to, do jaké míry je to dítě samo o sobě tvořivé. Je to samozřejmě myšlenkový experiment. Když bylo mé deři 5 let, tak jsem na ní dělal experimenty. Ona a její fantazie byly plné příběhů. Tak jsem jí prostě řekl, ať mě je diktuje. Vzal jsem si psací stroj a sedl jsem si v kuchyni ke stolu. Ona se chvilku divila. Potom řekla, že jo a vlastně začala pouštět z hlavy přímý přenos. A když jí došlo téma, tak řekla, a to je konec 1. dílu.

A tak jsem si já myslel, že tím diktování skončilo. Ona ale řekla, teď začíná 2. díl. A občas si odsakovala do ledničky pro džus a chodila jak Winston Churchill s whisky po kuchyni naprosto vážně, protože cokoliv řekla, tak jsem okamžitě psal. Ona věděla, že to bylo navážno. Výsledek vůbec není špatný. Mám do dneška schovaných 20 stránek hustého strojopisu.

Musí se dětská kreativita, podporovat, rozvíjet?

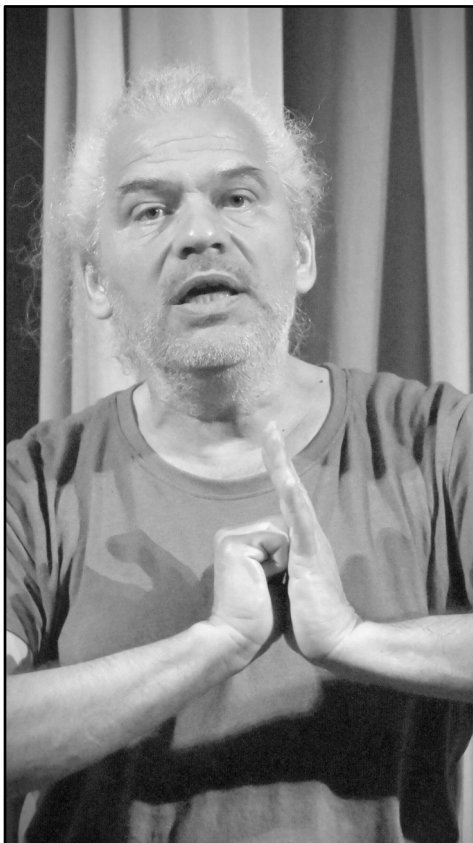
Ne určitě nemusí, ale může. Někoho nutit do kreativity, to je jako kdybys někoho nutil do toho, aby se zamiloval.

Poslední věc, co bys poradil mladým, začínajícím umělcům?

Dělejte si, co chcete, a předtím si zjistěte, co to je. A s obojím si dejte dost práci.

Jo, to si myslím, že je krásný.

Rozhovor vedl, nahrál, prohnal automatickou aplikací na převod zvuku na text, nechal zestručnit prostřednictvím ChatGPT a osobně vybral zajímavé pasáže Pavel Skála



NA SLOVÍČKO S...

... S PETREM VÁŠOU O KNIZE

Nedávno ti vyšla nová kniha Rajčatáci a Banáni...

... když jsem ji psal, dělal jsem to s velkou radostí, nadšením a láskou. Věnoval jsem jí pět let svého života. Nicméně, nepředpokládal jsem, že se kolem tohoto procesu, vydání a po něm stane tolik věcí. Teď jsem z toho úplně vyčerpaný. Nikdy by mě nenapadlo, že se můj námět rozroste. Původně jsem nabízel text HOSTu, ale teď má kniha i soundtrack. Existuje speciální playlist na spotify, který je z velké části nahraný s kapelou Ty syčáci a dětmi z brněnské umělecké školy. A teď je tu spousta přidružených akcí, nad čímž se raduji a přemýšlím o pokračování. A propos, pokud uděláte něco zajímavého za chvíli nebo zítra, možná vás zařadím do knihy pod jiným jménem, v jiném věku a v jiné situaci.

Jak vznikl námět knihy?

Původně jsem neplánoval psát dětskou knihu. Nicméně jsem chtěl vyzkoušet něco nového - postavy a zápletka mi přišly velmi zajímavé. Kniha, kterou jsem psal s názvem "Idealisti", obsahovala kapitolku na závěr, kde různí umělci a divadelníci pozorují hrající si děti z okna chaty na okraji Brna. Přemýšlejí o tom, zda to, co děti na zahradě dělají, není skutečné umění, pravé a originální. V knize byly jednotlivé kapitoly pojmenovány jako realisti, romantici, symbolisti apod. Poslední kapitola měla název "Originálové". Vymyslel jsem si postavy a trochu to rozepsal. Při psaní a tvorbě dětských postav je potřeba skloubit různé prvky, včetně zážitků z dětství a zkušeností mých sourozenců, a to je docela náročný proces.

Kdo se ještě podílel na vzniku knihy?

V průběhu týdenního letního soustředění v Želivě se souborem KUK se stalo mnoho věcí. S dětmi jsme vymysleli základní motiv pro jednu kapitolu, a proto v knížce na konci existuje poděkování nejen dětem z dílen, ale také souboru. Dále jsem spolupracoval s organizací pro pomoc uprchlíkům, která měla projekt s dětmi různých národností. S DJem Opia jsme vytvořili rapové album, na kterém jsme pracovali průběžně asi rok, včetně doby karantény. V knize jsou zahrnuty dva texty z tohoto rapového alba v závěrečné kapitole.

Dokázal bys nám přiblížit příběh?

Zápletka je velmi jednoduchá - děti během prázdnin zažívají dobrodružství ve svém městě. Vynechal jsem různé podivnosti a velké atrakce, protože děti zažívají celkem obyčejné věci. Postavy mají za cíl vytvořit divadelní představení do konce prázdnin a začínají ho tvořit od nuly. Zdálo se mi, že tato zápletka není příliš obvyklá a mohla by být zajímavá. Jedna skupina dětí se vsadí s jinou skupinou dětí o to, kdo udělá lepší představení. První skupina jsou aťáci nazývaní "Rajčatáci" z určitého důvodu a druhá skupina je nazývána "Banáni", protože skupina nosí žluté oblečení. Je to zábavné, dobrodružné a tak dále.

ps

VČERA JSME VIDĚLI...



... v dětském diskusním klubu



... v dětském diskusním klubu



... v dětském diskusním klubu

PŘEDSTAVUJEME VÁM...

... LEKTORKY DĚTSKÝCH DISKUSNÍCH KLUBŮ

Všem lektorům jsme položili stejné čtyři otázky:

1. V čem je podle vás rozdíl mezi přirozenou a umělou inteligencí?
2. Existuje mnoho druhů inteligence (možná i takové, o kterých se zatím nikde nepsalo). Jaký druh inteligence využíváte v divadelní/recitátorské/pedagogické praxi Vy? ...a proč?
3. Co by Vám pomohlo, aby bylo Vaše představení/přednes dokonalé?
4. Doporučte prosím nějakou zajímavou knihu účastníkům Dětské scény.



IVANA MARTYKÁNOVÁ

1. V osobnosti a její jedinečnosti každého člověka.
2. Všechny druhy inteligence, o kterých alespoň tuším, že mám. (A proč? Věřím, že s nimi je to určitě lepší, než bez nich.)
3. Nic. (Při práci s dětmi neusiluji o dokonalost.)
4. Ken Kesey - *Vyhod'ne ho z kola ven.*

EVA SUKOVÁ

1. Umělá inteligence neumí být vtipná. Jen se tváří, jako by to uměla. Umělá.
2. Používám inteligenci AR. Akce a reakce. Vlastně improvizuju, pořád, při učení i při vystupování, je pro mě důležité "teď a tady" citlivě reagovat. Ale píšu raději "AR", protože to vypadá jako odborný termín.
3. Myslím, že právě nedokonalost zlidštuje. Když je něco příliš dokonalé, podvědomě mě to leká a bojím se, že je to vykalkulované. A to je vlastně odpověď i na první otázku. Umělá inteligence je dokonalá, tím pádem nelidská, cizí. Nemůžu ji mít ráda stejně jako chybujícího člověka.

Ale jestli bych měla napsat, co mi pomáhá při nervozitě na scéně, tak tři základní věci. Fyzicky se "nechoulit" do sebe, ale otevřít se divákům. Nevybírat si pohledem lidi, kteří se na mě mračí, ale ty, které moje vystoupení baví a hrát pro ně. Pořádně vyslovovat dlouhé vokály.

4. *Sandman* od Neila Gaimana.

Ptala se Klára Fidlerová

UMĚLÁ INTELIGENCE...

... SOUBOJ TITÁNŮ

Veronika a Chat GPT v dalším souboji, kdo napsal jakou radu? Poznáš? Zkus rozpoznat tuto hádanku. Připomínáme, že Lady Veronika má za úkol psát jako umělá inteligence, umělá inteligence jako Lady Veronika. Je to nerovný souboj nebo pořád Veronika dokáže přelstít vaše mozečky? Kdo je kdo? 5 rad Veronika versus 5 rad ChatGPT. Kdo vyhraje?

Rady pro prožití radosti během účasti na celostátní přehlídce Dětská scéna ve Svitavách:

1. Užijte si každý okamžik. Pamatujte si, že jste součástí jedinečného kulturního a divadelního festivalu. Užijte si atmosféru, setkání s dalšími umělci a představiteli divadelního světa.
 2. Podporujte a oceňujte ostatní účastníky. Berte v úvahu, že každý má svou vlastní tvůrčí cestu a svůj jedinečný přístup k divadlu. Buďte respektující, povzbuďte ostatní umělce a vyjadřujte uznání za jejich práci.
 3. Buďte přítomní a užijte si každou chvíli. Nezapomeňte, že účast na přehlídce je jedinečný zážitek. Otevřete své srdce a myslí a přijměte radost, inspiraci a magii, kterou divadlo nabízí.
 4. Potkej se s ostatními: sdílená radost se násobí, můžeme společně diskutovat nejen o dění na Dětské scéně
 5. Nezapomínejte na odpočinek. Přestože je přehlídka plná vzrušení a aktivit, je důležité dát tělu a mysli dostatek času na odpočinek a regeneraci. Vyhradte si čas na relaxaci, poslech hudby nebo čtení knihy.
 6. Dej si dobrou snídani: slaná nebo sladká, dej si co máš rád, to tě zaručeně nabudí a rozveselí
 7. Fotografujte a zaznamenávejte vzpomínky (a posílejte na náš ig @detska scena svitavy pozn. red.). Nezapomeňte si zít fotoaparát nebo smartphone a zachyťte ty nejlepší okamžiky přehlídky. Tyto vzpomínky budou dlouho trvat a budete se k nim rádi vracet.
 8. Napij se sklenice vody: voda je pro naše tělo důležitou součástí, ráno tě osvěží, dodá potřebné látky a energii
 9. Přečti si Deník Dětské scény: dozvíš se, co bude, ohlédneš se za tím, co bylo
 10. Užij si divadelní zážitky: divadlo nám dokáže reflektovat věci, které si sami nemusíme uvědomit, může nás ale také pobavit nebo inspirovat
- Doufám, že tyto rady vám pomohou v maximálním využití radosti.*



HRA PRO DNEŠNÍ DEN...

Dokážeš uhádnout zapeklité hádanky vytvořené umělou inteligencí? Odpověď zašli na Ig @detska scena svitavy.

Zde máte verzi křížovky, která byla vytvořena umělou inteligencí na téma DIVADLO. Dokážete pokořit křížovku vytvořenou ChatGPT?

Předem vám můžete říci, že ChatGPT je pěkný kulišák!

Pokud se vám to podaří, přijďte za námi, my to zkontrolujeme a obdarujeme vás.

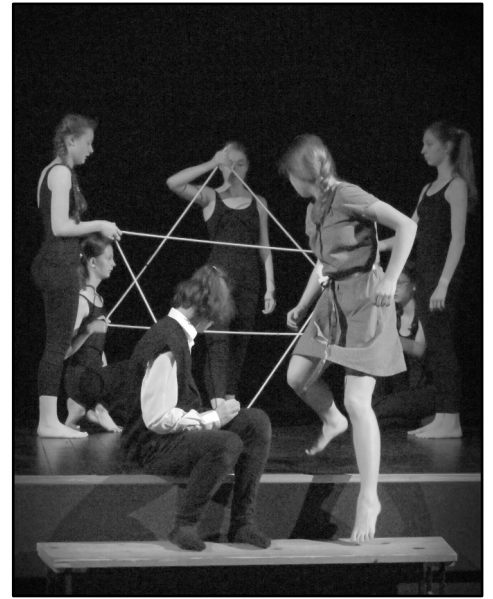
Horizontálně:

1. Osoba, která píše divadelní texty (7 písmen)
2. Maskařský předmět používaný k proměně vzhledu herců (7 písmen)
3. Režisér, který stojí za slavnými inscenacemi jako Romeo a Julie (7 písmen)
4. Typ divadelního žánru, který se zaměřuje na komické situace (7 písmen)

Vertikálně:

1. Úvodní část divadelního představení (7 písmen)
2. Prostor, kde herci vystupují před diváky (5 písmen)
3. Mužský představitel hlavní role (5 písmen)
4. Místo, kde sedí diváci během představení (8 písmen)

VČERA JSME VIDĚLI...



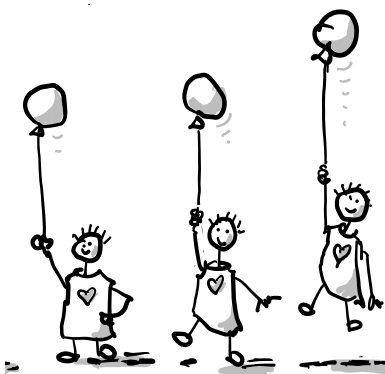
Hanin kuffík



Bára



Hanin kuffík



Hanin kufřík / HAJALA, ZUŠ Jana Štursy, Nové město na Moravě

Knih *Hanin kufřík: Příběh dívky, která se nevrátila* kanadské autory Karen Levin je literaturou faktu pro děti a mládež. Zachycuje výzkum Japonky Fumiko Išioky pro Tokijské centrum pro studium holocaustu na konkrétním příběhu Hany Bradyové, bratra Jiřího, jejich rodičů a přátel z Nového Města na Moravě ve 30. a 40. letech 20. století. Dramatizace knihy je dílem souboru vedeným L Hubáčkovou Pokornou, J. Mokrou a H. Chalupníkovou, učitelkami literárně-dramatického a tanečního oboru, na konečné úpravě a režii pracovala L. Hubáčková Pokorná a J. Mokrá. Výsledkem je v zásadě kultivovaná a čistá inscenace vytvořená s pokorou i se záměrem prostřednictvím divadla přitáhnout pozornost současných dětí nejen z Hanina rodného města; rodný dům sousedí s budovou ZUŠ.

Příběh je vyprávěn střídáním sekvencí činoherního a pohybového divadla ve stylizacích více či méně zdařilých a sdělných a více či méně zatěžkaných, takže výsledný tvar působí poněkud jednostrunně a jaksi „pietně“. Podíl na tomto stavu má stále stejně plynoucí jevištní čas – situace většinou plynou v totožném tempu a rytmu a mnohdy působí v kontextu inscenace nekonečně, bez dílčí gradace a pointování, byť samy o sobě jsou koncipovány poctivě a pravdivě. Na škodu by nebylo, kdyby inscenátoři nezapomněli na to, že dívky i v Terezíně zůstaly dětmi, nejen vzpomínající na své svobodné časy doma, dětmi i tam, dětmi, které se v „ukradených“ chvílích mohou uchýlit například k hrám, zpěvu či jiným veskrze dětským činnostem, z nichž některé se objevují v první části inscenace. K užtku by bylo jasné stanovení inscenačního klíče, větší míra stylizace, opouštění doslovnosti, z nichž některé mohou na některé diváky působit až jako klišé (jsouce používány v souvislosti se zpracovávaným tématem vždy a neomylně), práce s tempem a rytmem dílčích částí i celku. Větší míra stylizace a práce s tempem a rytmem i gradací by prospěla nejen inscenaci jako celku, ale i dětem na jevišti. Umožnila by jim totiž

získat odstup a nadhled, a patrně i přesnější a sdělnější poselství, které se zrodí teď a tady bez použití jakéhokoli apelativního doslovu. Problematickým se jeví jakýsi „dvoreček“ (úvodní a závěrečná scéna na autobusové zastávce s batohy) a jistě by bylo možné a schůdnější vyjít právě ze znalosti prostředí a města, kde žijí současné děti v představení hrající, děti ve věku blízkém Haninu, z kontextu současnosti... I to by byla jedna z možných aktualizací, jedna z možností zpřítomnění Hanina příběhu a nabízí se jich i více. Inscenace i přes některé výše zmíněné problémy nese znaky poctivého přístupu k látce a případný patos či okázalost jsou jevem nezáměrným a nezamýšleným. Příjemným znakem je i vzájemná spolupráce (děti se vnímají, vědí o sobě a reagují na sebe). Pochvaly hodná je i použitá hudba a v podstatě znaková scénografie, zejména v kostýmní části výtvarného řešení, jakožt mezioborová spolupráce tanečního a literárního oboru na společném projektu, který není prvním a patrně ani posledním a který poskytuje dětem z obou oborů jiné než běžné příležitosti k uplatnění dovedností.

Bára / 7. ročník LDO ZUŠ Jindřichův Hradec

Šest dívek pracujících pod vedením Františka Oplatka se pustilo se svým učitelem do dramatizace povídky Boženy Němcové *Divá Bára* a uvádí ji pod názvem *Bára*. Zdařilá dramatizace, práce s fabulí a syžetem je nositelem tématu, které soubor z povídky vytěžil, a to je osobitost jednotlivce a konvence, s nimiž se střetává, obecné okolím neuznávaná jinakost na jedné straně a nezištné a čisté přátelství na straně druhé. Ačkoli v původní povídce nejde jen o téma ryze ženské a řešené jen ženami, důležitou roli v ní hraje i mužský element (a některým při diskusi o představení právě onen mužský element chyběl), shoda panovala na tom, že způsob, jak se soubor při inscenaci vyrovnal se situací ryze „dámského souboru“ při ztvárnění mužské postavy dívkou, je přijatelný, uvěřitelný a přesvědčivý. Pro inscenaci je charakteristická přesná míra stylizace a znakovosti v hereckém výrazu i ve scénografickém řešení s folklorními názvuky i v hudební složce i v celkové stavbě jevištního a hereckého sdělení. Šikovný je použitý inscenační klíč, totiž fungování chóru stylizovaného dle potřeb příběhu do drbajících venkovských tetek, kmotříček – až sudiček, Bářiných vrstevnic, chóru, nebo snad kolektivního vypravěče posouvajícího či komentujícího situace. Za stejně šikovné lze označit i střídání dívek v postavě Báry, což eliminuje případné sklouznutí do psychologizace, do potřeby vytváření dramatického oblouku jedné postavy, a jednak i to je vlastně nositelem tématu, neboť do situace odmítané něčemu a nikomu neškodící jinakosti se může dostat každý člověk jenom proto, že všeobecná konvence ji odmítá. Zároveň a současně toto řešení v případě jindřichohradeckého souboru funguje i proto, že děvčata přesně vědí, o čem hrají, co chtějí sdělit, jsou autentická a kultivovaná v projevu a ke sdělení a sdělování neokázale používají získané dovednosti s nadhledem a vtípem. Představení (dopolední i odpolední) bylo ukázkou dobře divadelně vybudované inscenace s divadelní estetikou, sevřeným neokázalým a čistým tvarem (ve všech svých složkách), který je výsledkem dobrého pedagogického vedení dětí i dokladem divadelně poučeného vedoucí souboru.

Linda / Divadlo Vydýcháno, ZUŠ Liberec

Autorská inscenace souboru žáků 5. ročníku LDO vedených Michaelou Palašákovou je jevištním ztvárněním někdy až bolestného a komplikovaného opouštění bezstarostného dětství, které je zobrazováno od narození až k prvním roztržkám s dosud chápajícími rodiči, ke ztrátě opory dosud známého bezpečného světa jistot. Jakkoli se téma jeví složitým, inscenace nesklouzává k povrchnosti ani patosu, působí stylově čistě v hudební, výtvarné stránce i v samotném hraní a bytí na jevišti. Je dobře členěná a rytmizovaná, temporytmicky vyvážená a dynamická, děti jsou dobře vybavené po stránce výrazové (mluvní, pohybové i loutkoherecké), zaujaté a sdělné, přesné, ukázněné a soustředěně uvolněné, fungující jako jednotlivci i jako celek. Citlivé předání tématu činí inscenaci jemnou, místy až dojemnou, bez patosu nese téma i s jemným humorem a nadhledem a dobře „klape“ bez zádrhelů či propadů.

Mý/i STOPY/i(s) / HuSDrŠ, ZUŠ Jana Štursy, Nové město na Moravě

Inscenace je autorským počinem a generační výpovědí čtrnáctičlenné smíšené skupiny adolescentů pracujících pod vedením Jany Mokré. Je výsledkem improvizací (i her a cvičení) zabývajících se hledáním místa každého jednotlivce v životě, ve společnosti, a to z různých úhlů pohledu a v různých aktuálně možných životních situacích i v oblastech myšlení o sobě, o lidském společenství včetně ekologických témat. I když se jedná do jisté míry fixovaný tvar, improvizací prvky se promítají do jednotlivých představení (svědčilo o tom dopolední i odpolední představení), což předpokládá skupinu vnímavou, spolupracující, navzájem se vnímající, otevřenou k podnětům. Společná energie a souhra je devizou, která zprostředkovává sdělení i autenticitu upřímně a čistě.

Eliška Vobrhubová

ZEPTALI JSME SE...

... NA DIVÁCKÉ DOJMY PO PŘEDSTAVENÍCH 3. BLOKU

Bára**Josef 13 let**

Bylo to nádherný a líbilo se mi, hlavně jak se s tím šátkem střídaly, a tím se střídaly role Báry. A ten prolog říkal, co je Bára zač.

Tomáš (15)

Mně se to představení hodně líbilo. O Divé Báře jsem slyšel už dřív, ale nikdy jsem jí nečetl. Vystihli tu atmosféru 1. poloviny 19. století a ten život na venkově. Mělo to feministický podtext, kdy většinou o osudu žen rozhodovali rodiče. To bylo super téma. Moc mě to bavilo a nenudilo.

Anička (20)

Líbilo se mi, jak to bylo aktuální. Pro mě to mělo velkou ženskou sílu. Oceňuju práci s šátky. Nebyl to folklórní kýč, ale bylo to decentní. A taky postavy vesnickejch drben, ty byly boží!

Linda**Maya (11), Andrea (16)**

Nádherná práce s loutkou, soubor měl skvělou energii a slečny, na svůj věk, byly šikovné.

Jiří (40+)

Hravé hraní si a pohrávání si s hrou a odvázané dospívání. Faktickou svázanost interpretek jsem nepochopil, ale nenechal jsem se tím svazovat.

Viky (15)

Hodně se mi líbila manipulace s loutkou a scénografie obecně. Přišlo mi, že si hraní soubor užívá a příběh hezky plyne.

Karina (13)

Bylo to zajímavý. Trochu mi to připomínalo něco, co se mně teď bude dít s kamarádkou. Vybrali si zajímavé téma. Pro někoho asi citlivý.

Mý/iSTOPy/i(s)**Andrea (16)**

Dobrý nápad, energie. Nešlo pochopit jednotné téma, bylo jich strašně moc v sobě.

Viky (15)

Přišlo mi, že souboru tahle inscenace mnohem víc seděla. Mrzí mě ale nevyváženost v obsazení.

Jiří (40+)

Moje místo, moje místa, místo místa místo. Místo smutku radost vskutku. Místo méně by bylo více, však těch míst je málo. Novoměstská Vosto5.

Maya (v pátek mi bude 11)

Mně se to už od začátku líbilo, protože jsem se do toho mohla vžít. Víím, že každý má svoje vlastní místečko a já mám taky někde zvláště umístěný místo.

Hanin kufřík**Andrea (16)**

Za mě bylo fajn, že to byl příběh z jejich města. Jinak zbytečná depka, šlo vidět, že soubor moc nechape téma a nebere to vážně.

Jiří (40+)

Těžké téma, těžké zpracování, těžký zážitek, těžko proniknout. Pohyb pro pohyb je jen pohyb.

Viky (15)

Mě osobně příběh zaujal, ale nejsem si jistá, jestli to tak bylo i u všech účinkujících. Taky bych občas ocenila nějaké odlehčení.

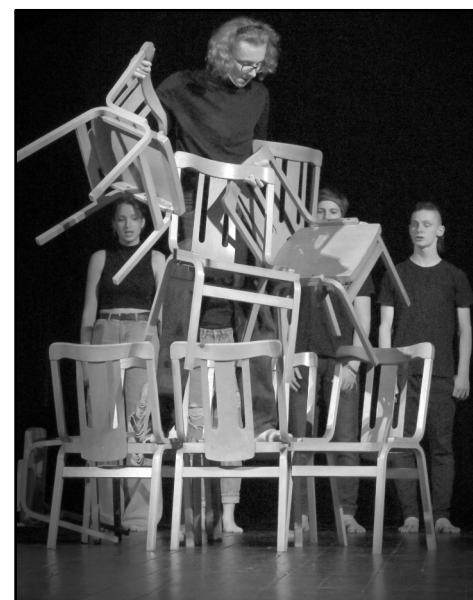
Berenika (15)

Úžasný. Byla tam atmosféra. My máme tématicky podobný představení, takže jsem si užila z pozice diváka, jaké to může být. Hrozně se mi líbil výběr kostýmů. Bylo to absolutně skvělé.

VČERA JSME VIDĚLI...



Linda



Mý/iSTOPy/i(s)



Hanin kufřík

VČERA JSME VIDĚLI...



Bára



Linda



Mý/iSTOPy/i(s)

ZAPSALI JSME...

... Z DISKUSÍ O PŘEDSTAVENÍCH 3. BLOKU



I dnes se sešli záměci o diskusi ve farní stodole, kde měli všichni přítomní možnost vyjádřit se k dnes viděným představením. Lektorů většinou nechali nahlédnout i pod pokličku diskusí lektorů s vedoucími souborů. To mohlo divákům přiblížit proces, kterým soubor procházel nebo pomoci objasnit otázky, které přirozeně vznikají, když nejsme u průběhu tvorby.

Hanin kufřík

Jako první se diskutovalo o představení inscenace Hanin kufřík od souboru HAJALA. Byly oceněny pěkné obrazy a také spolupráce literárně-dramatického oddělení s oddělením tanečním. K tomu ale bylo podotknuto, že se sice obory spojily, ale nepropojily. Na představení bylo vidět, na kterých scénách pracoval taneční obor, na kterých literárně-dramatický a na kterých se podílely společně. Někdo z diváků dokonce vnímal pohyb spíše jako technickou stránku, kdy viděl, jak se herci více soustředí, aby udělali správné pohyby. Kvůli tomu se stalo, že ve scénách, které měly vyjadřovat radost, vynikala spíše soustředěnost. Ta občas vypadala jako nuda.

Asi nejdůležitější otázkou, která se k tomuto představení vztahovala, bylo ošetření herců, ale i diváků, kvůli citlivosti a síle tématu. Diváci rozuměli, proč se soubor tímto tématem zabývá, ale téměř všichni diskutující se shodli na tom, že k tomu nebyl vystaven vhodně příběh. Rámec, ve kterém se příběh odehrál je legitimní, ale chyběly tomu odlehčené scény. Tímto způsobem se vyvíjel velký tlak nejen na diváky, ale i na samotné herece. Atmosféra byla silně depresivní a nepracovalo se se zkratkou, která by inscenaci velmi pomohla. Byla vyřčena i poznámka, že pedagog by neměl dopustit, aby děti braly zodpovědnost za něco, jako je válka. Petr Váša zauvažoval obecně o tématu holokaustu a jeho zpracování v divadle. „Z holokaustu se stává klišé, musí se najít způsob, jak jít jinou cestou, aby divák nekoukal na hodinky,“ řekl.

Bára

Další z diskutovaného bylo představení Bára ze ZUŠ Jindřichův Hradec. Zde se diváci i lektori shodli na tom, že přestože se jedná o starší text, tato inscenace je aktuální. Motivy, které byly obecně vnímány, byla ženská síla, emancipace ve společnosti, feminismus. Tím, že se jednalo o téma, které bylo pro herečky osobní, byla vnímána autenticita na jevišti a interpretace, která se nedržela přímo příběhu Divé Bány od Boženy Němcové, byla opodstatněná. Diskutující ocenili, že se herečky střídají v rolích. To poukazovalo nejen na univerzálnost výpovědi, kdy každý může být Bárou, ale také měly možnost dát do Bány něco svého osobního. Vše bylo shrnuto slovem soulad. Herečky nemluvili současným jazykem, přesto byly naprosto autentické a nikde nic neskřípalo. Oceněna byla i práce s folklórními motivy. Mezi jejich silou a povrchním kýčem je tenká hranice, ale souboru se povedlo ji nepřekročit.

Linda

Jednalo se o téma dospívání zpracované souborem Divadlo Vydýcháno. Zde byla velmi oceněna práce s loutkou, citlivost, se kterou herečky hrály, jejich autenticita a spolupráce. Diskutující oceňovali, že přestože se jedná o banální příběh, je velmi silný a způsob předání je jemný a nenásilný. Ve sdělení je decentnost a inteligence, jednoduše je velmi cítit, že jde zevnitř. Obecně nejsilnějším momentem se stal moment, kdy se z Lindy hrané loutkou stala Linda hraná herečkou. Bylo velmi vnímáno, o jak silný holčíčí kolektiv se jedná a s jak velkou empatií vůči sobě jednájí. Viktorie Čermáková vyzdvihla vizuální obraz, který je funkční, divák se v něm lehce orientuje a také skvělý rytmus a kontrasty.

Mý/iSTOPy/i(s)

Posledním dnešním probíraným představením byl Mý/iSTOPy/i(s) od souboru HuSDrŠ. Jelikož se jednalo o část herců a hereček, kteří hráli i v představení Hanin kufřík, mnoho lidí nedokázalo inscenace porovnávat. Zde ale bylo obecně oceněno, že byli živí, hraví a sebevědomí. Debatovalo se o živých situacích, které byly občas narušeny tezatvými momenty. Oceněna byla částečná improvizace, práce s rytmem a situační humor. Občas se až stalo, že slova rytmus rozhodila, pohybem byly informace předávány naopak zdařile.

Veronika Bíbová

VČERA JSME VIDĚLI...



Bára



Linda



Mý/iSTOPy/i(s)

VČERA JSME VIDĚLI...



...

NAHLÉDLI JSME DO...

... DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU K PŘEDSTAVENÍM 3. BLOKU

Prvním představením byl **Hanin kufřík**, který byl vytvořen spojením dramatického a tanečního oboru. Sami herci o vzniku představení mluvili tak, že: "Nějakou kostru jsme měli zadanou, ale jinak si taneční obor i soubor dělali svoje." Pochvala přišla např. Za kostýmy, tanec nebo dobře zahrané výrazy v obličejích. Spoustě lidí ovšem představení přišlo od určitého momentu moc temné a depresivní a někdo se i přiznal, že se mu chtělo brečet. Zazněl návrh, že by oné temné části pomohly nějaké světlejší momenty, aby se ukázalo, že i ve strašných podmínkách koncentračního tábora se dala nalézt chvilka štěstí.

Představení **Bára**, o kterém se diskutovalo hned poté, mělo podle diváků dobrou práci s šátky, které zde sloužily jako jedna z hlavních rekvizit, ale také s tématem. Holky ze souboru si totiž záměrně pozměnily konec předlohy tak, aby seděl k tomu, o čem je podle nich jejich příběh a o čem chtěly hrát. Jedním z několika témat bylo třeba, že v každém z nás je kousek té Báry a každý může být trochu jako ona. A jelikož, jak už jsem psala, v tomto představení hrají samé holky, přišla řeč i na konkrétní tři mužské postavy, které se v představení objevily. Herečka, která dvě důležitější z nich ztvárnila, pak na diskusi sama řekla, že se jí líp hrají mužské postavy a že jí to nijak nevadilo.

Třetím představením byla **Linda**, autorské představení Divadla Vydýcháno. Bylo založeno na různých cvičeních, které soubor (opět zcela holčičí) dělal v průběhu roku. Tak prý vznikla asi polovina jejich představení. Jedna z nejvíce chválených věcí byla práce s loutkami, kterou bez jakékoliv předchozí zkušenosti zvládly naprosto skvěle. Své pochvaly se dočkaly i kostýmy a scénografie. Mluvilo se také o proměně dítěte na dospělého, která se udála zajímavým způsobem odhozením loutky a převlečením do košile.

A nakonec tu máme **Mý/íSTOPY/i(s)**. Toto představení mělo, dalo by se říct, dvě strany mince. Jednu vtipnou, zábavnou a plnou života, druhou trochu temnou, smutnější, s nádechem melancholie. Obě byly skvěle zpracované a každá měla své kouzlo. Diskutující chválili například práci s židlemi a obecně technickou promyšleností a choreografií. Část diváků se poněkud zasekla u části se světýlky, kterou ale soubor rychle dovysvětlil. Nakonec jsme se dozvěděli spoustu zajímavostí o vzniku představení i to, že má sloužit jako rozloučení s jedním členem souboru, který v představení funguje tak trochu jako hlavní postava a který odchází na školu do Prahy.

Zapsala Rózi

DNES HRAJÍ...

... my.já, Surikaty v samošce, ZUŠ F. L. Gassmanna, Most

Jak vznikl název vašeho souboru?

Pět let zpátky, když jsme byli menší než teď, se sešlo 12 dětí. Naše myšlenky byly jako výbuch dětských nápadů. A jelikož Barča má ještě jeden soubor se zvířecím názvem, tak jsme věděli, že chceme, aby v našem názvu byla taky nějaká zvířata. Většina z nás měla oblíbené surikaty, takže to bylo jasné. A představa toho, že jsou v samošce, nám připadala fajn. Tak to tak zůstalo.

Proč jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Začali jsme tématem nátlaku od okolí. Potom nám během školního roku odešel poslední kluk v souboru, tak jsme se rozhodly že to budeme směřovat na nátlak a požadavky na holky.

Popište nejzajímavější okamžik vaší inscenace.

Každá máme jiný.

Kačka: 5 6 7 8.

Barča: Limča.

Verča: Prozrazení, jak to máme s klukama.

Ája: Jinakost v nás na konci.

Kdy nastal největší zádrhel při zkoušení?

Když čas běžel a my stály.

V čem vnímáte rozdíl mezi přirozenou a umělou inteligencí?

Umělá inteligence dokáže zjistit jakákoliv fakta, zatímco přirozená dokáže vymyslet úplně nové věci.

Existuje několik druhů inteligence, jaký druh využíváte při přípravě představení nejčastěji a proč?

Jazykově-verbální inteligenci - mluvíme. Mluvíme hodně, mluvíme spolu, mluvíme o všem.

V kombinaci s vnitřní neboli intra-personální inteligencí - je to o nás a za nás.

Hodně důležitá je pro nás společenská neboli interpersonální inteligence - protože jsme spolu a spolu jsme představení i tvořily. A na víkendových soustředěních vždycky hodně používáme i přírodní inteligenci - protože třídíme!

Co by vám pomohlo, aby bylo představení dokonalé?

Dokonalost podle Wikipedie: Vlastnost

toho, co je dokonalé, nemůže být lepší. A tak my ani nechceme, aby to představení bylo dokonalé, protože ho chceme pořád ještě posouvat.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

V poslední době na každé zkoušce pro sebe a Barču. Veřejně před veřejnými a cizími diváky jen jednou. Dvakrát pro naše kamarády z mosteckého dramaťáku.

Napište 5 klíčových slov o vaší inscenaci.

Hra. Radost. Spolu. Holky. Svá.

Ptal se Josef Pekárek



DNES HRAJÍ...

4 ... Chlapec v pruhovaném pyžamu, Ty-já-tr – Letíme – ZUŠŠ, ZUŠŠ Praha 7

Jak vznikl název vašeho souboru?

Název Ty-já-tr je akronym pro "ty a já jsme trhlí" - divadlem. Naše uskupení Letíme si vymyslelo svůj název v návaznosti na prostor zvaný Letka, v němž hrajeme, Letné (části Prahy 7, kde působíme) a také letíme za divadlem.

Proč jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Cítili jsme, že potřebujeme vyzkoušet i nějaké vážnější téma, než jsme do té doby dělali.

Popište nejzajímavější okamžik vaší inscenace.

Střídání rolí během představení.

Kdy nastal největší zádrhel při zkoušení?

Předávání rolí ve smyslu mentálním -

napojení se na předchozího herce.

V čem vnímáte rozdíl mezi přirozenou a umělou inteligencí?

Umělá inteligence nám nezatleská :(/ neocení naše představení.

Existuje několik druhů inteligence, jaký druh využíváte při přípravě představení nejčastěji a proč?

Tu divadelní.

Co by vám pomohlo, aby bylo představení dokonalé?

Dokonalé představení neexistuje, ale pracujeme na tom, aby každé naše další představení bylo lepší a lepší.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Přibližně jednou za měsíc pro široké

publikum našich příbuzných a přátel, ale i pro náhodné kolemjdoucí.

Napište 5 klíčových slov o vaší inscenaci.

Přátelství, dětství, holocaust, plot, prohra.

Ptal se Josef Pekárek



DNES HRAJÍ...

... Ruby a? Garnet, HOP-HOP, ZUŠ Ostrov



Jak vznikl název vašeho souboru?

V písničce v inscenaci Soni Pavelkové, která učila před Irenou Konývkovou v dramaťáku, se zpívalo: "Hop, hop, hop, hop a hop a hop, hop a hop, tak poďte lidi, táto, mámo hop a skok...", v novinách se pak psalo o souboru Hop hop, tehdejší dětský soubor si tento název nechal a v ostrovském dramaťáku je dodnes. Jen občas k HOP-HOP přidáváme zkrácený název inscenace, kterou hrajeme, např. HOP-HOP Anduláci. Teď pro rozlišení přidáváme někdy HOP-HOP Poslíček.

Proč jste se pustili do inscenování zvolené předlohy?

Hledali jsme dialog, paní učitelka přinesla několik již hotových a mezi tím byla i Ruby a Garnet. Nám se text líbil, četli jsme celý scénář a chtěli jsme ho hrát celý. Paní učitelka moc nechtěla, protože už celou inscenaci hráli dvě děvčata před námi a že tu samou inscenaci nedělá dvakrát... ale nakonec jsme ji přemluvili.

Popište nejzajímavější okamžik vaší inscenace.

Každá jsme jinde, přitom jsme spolu.

Kdy nastal největší zádrhel při zkoušení?

Když musíme dělat hodně věcí najednou.

V čem vnímáte rozdíl mezi přirozenou a umělou inteligencí?

Umělá inteligence nemá pocity. Neumí se sama vyjádřit, musí ji někdo naprogramovat.

Existuje několik druhů inteligence, jaký druh využíváte při přípravě představení nejčastěji a proč?

Interpersonální (našli jsme na googlu), protože jsme si vybrali vztah dvou sester, dvojčat.

Co by vám pomohlo, aby bylo představení dokonalé?

Aby nám bylo dobře rozumět.

Jak často, kolikrát a pro koho inscenaci hrajete?

Pro školy, na přehlídkách - teď asi 2x měsíčně.

Napište 5 klíčových slov o vaší inscenaci.

Maminka x Stejně x Rozdílné x Rozdělení x Spolu

Ptal se Josef Pekárek



KOMIKS

... NEMÁTE HÉLIUM?



DALŠÍ ČÍSLO DENÍKU VYJDE UŽ ZA PÁR HODIN

INSTAGRAM



Naše redakce jde s dobou (Jak říkají boomeři z redakce.)

Chceš být u toho?

Instagram totiž ožiješ právě ty!

Název účtu?

detska scena svitavy

Jak?

Stačí nám poslat fotky či videa svých zážitků z přehlídky.

Kam?

Buď na email:

detskascena2023@gmail.com

Nemáš wifi?

Airdropni Pavlovi z redakce, při každém setkání.

#instagramebudežítkdžbudešžítty

Redakce: Je instagram z hlediska prokrastinace rozumná aplikace?

ChatGPT: Instagram, stejně jako jiná sociální média, může být potenciálním zdrojem prokrastinace, pokud je používán neúměrně nebo nezodpovědně. Platforma nabízí velké množství obsahu a funkcí, které mohou přitahovat naši pozornost a zabírat náš čas.

Redakce: Tak ho pojďme využít sdílením společných zážitků.

PROGRAM DĚTSKÉ SCÉNY

ÚTERÝ 13. ČERVNA

8.30–12.30	semináře ABC a R2	Fka, stodola
8.30–12.00	program pro děti ze souborů	
9.00–11.15	4. blok přehlídky – vystoupení pro veřejnost	
14.00–16.15	4. blok přehlídky – vystoupení pro účastníky Dětské scény	
skupina A	Chlapec v pruhovaném pyžamu, Ty-já-tr – Letíme – ZUŠŠ, ZUŠŠ Praha 7	Fka
	Ruby a? Garnet, HOP-HOP, ZUŠ Ostrov	Tyjátr
	my.já, Surikaty v sámošce, ZUŠ F. L. Gassmanna, Most	Trám
skupina B	Ruby a? Garnet, HOP-HOP, ZUŠ Ostrov	Tyjátr
	my.já, Surikaty v sámošce, ZUŠ F. L. Gassmanna, Most	Trám
	Chlapec v pruhovaném pyžamu, Ty-já-tr – Letíme – ZUŠŠ, ZUŠŠ Praha 7	Fka
16.45–17.30	diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů vystupujících ve 4. bloku	Fka-3. podl.
	dětský diskusní klub	Fka-aula
16.45–18.15	veřejná diskuse o představeních 4. bloku	stodola
17.45–19.00	Prondeš-prondeš, neprondeš-neprondeš,	
20.00–20.15	Vločky, Dramatická školička Svitavy	Trám
20.45–21.00	Prondeš-prondeš, neprondeš-neprondeš,	
skupina B	Vločky, Dramatická školička Svitavy	Trám

Fka	Fabrika Svitavy
Fka-knihovna	Městská knihovna Svitavy, 2. podlaží
Trám	Divadlo Trám
Tyjátr	Alternativní klub Tyjátr
stodola	farní stodola svitavské římskokatolické farnosti

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY - ČÍSLO 4., revidovaná verze

Redakce: Josef Pekárek (šéfredaktor), Pavel Skála, Klára Fidlerová, Rozálie Fidlerová, Veronika Bíbová, Pavel Kocych (grafika a sazba), Oskar Helcel a Ivo Mičkal (foto). Tisk: DTP centrum Svitavy. Redakce sídlí ve 3. podlaží Fabriky Svitavy. Neprošlo jazykovou korekturou.

Uzávěrka čísla 4 - 12. června 2023 v 23:32. Náklad 100 ks.

